

Hapishanede Yazar Olmak!

M. Sadık Aslankara

Beş yıl oldu da doldu. 2000 yazı bitmemişti, ne demek, ortasındaydık daha.

Ürkek, tedirgin, kuşkulu bir kadın sesi telefonda. Hapishanedeki yeğeni öyküler yazıyor, bu arada *Adam Sanat*'taki yazılarımı izliyormuş, acaba bana mektup gönderebilir miymiş...

Ürkü, çekinti, kuşku kadının omzundan uçup geldi benimkine kondu. Versem mi vermesem mi adresimi, verdim...

Çok geçmedi, mektubu çıkageldi postadan, hapishaneden. Gönderen Özgür Soylu'ydu. Uzun uzun yazıyordu, öykülerini gönderiyordu. Dört yıl boyunca onu aşkın mektubu ulaştı elime, ben bunları zamanında yanıtlayamasam da. Sonra bir o kadar da öyküsü...

Öykülerini halasıyla yeğeni temize çekiyorlardı, elime pırl pırl bilgisayar çıktıları ulaşıyordu her kezinde. *Adam Sanat*'ta genç öykücülerin henüz yayımlanmamış ürünleri üzerinde durduğum yazıların birinde Özgür'ün öykülerine de yer açacaktım.

O ürkek, tedirgin ses, arada bir telefonda yine karşıma çıkıyor, Özgür'ün yeni öykülerini gönderip gönderemeyeceğini soruyordu bana. Ürküsü, çekintisi, kuşkusu saydam bir tülle buğuluydu sanki kadının, her kezinde kolayca ayırdına varabiliyordum bunun.

O kadını, halayı, Meral Soylu'yu, sesini duyuşumun üzerinden dört koca yıl geçtikten sonra tanıdım. 28 Ekim 2004'te TÜYAP Kitap Fuarı'nda. Ertesi günü 29 Ekim'de Marmara Kafe'de oturduğumuzda o da, ben de biliyorduk artık, bu buluşmanın ardından zamanın nasıl akacağını...

Bu arada Meral, çıktı çıkmak üzere yekinen Özgür'ün iki öykü dosyasını da tutuşturmuştu koltuğumun altına. Üç ay geçmedi, Özgür'ü tanıdım. Kütahya'da sergilenmeye başlanan *Hırgür'le Kemgöz* adlı çocuk oyunumun galası sonrasında atlayıp Eskişehir'e geçtiğimde. Meral, garajda karşılaşmış, Özgür'le beni evinde buluşturmuştu, bir yemekte.

"Hapishanede Yazar Olmak"tan söz edecektim değil mi, yoksa kalkıp "aşk öyküsü" mü aktardım ben size?

Özgür Soylu, yan sayfalarda “Yazdım Mapus Damlarında” başlıklı anlatısında konuyu enine boyuna aktarmaya girişiyor. Söylediğine göre, bunu yazmayı ben esinlemişim kendisine, ötesinde önerdiğim için kaleme almış hatta yazıyı.

Ne ki ben, *Imge Öyküler*’in sayfalarının sınırlı olabileceğini düşünerek üçte bir oranında kısalttım Özgür’ün anlatısını. Kendisi, ileride bunu bütün halinde yayımlayabilir; ancak okur, özellikle de genç öykücüler, onun burada anlattıklarını kısaltılmış haliyle de dikkatle okumalı bence.

Bu konuda neler düşündüğüme gelince...

Yazarların hapishanelere düşmesi ile hapishane koşullarından çıkılarak yazarlığa soyunulması elbette farklı, hem de çok farklı!

İlkinin tarihi cumhuriyetten çok önceye dek geri gidiyor. İkincisi ise görece yeni sayılır. “Hapishane yazarı” söyleyişi, yanılmıyorsam 12 Mart sonrasında kullanılmaya başladı. Ama bunu, yine de 12 Eylül’le ilintilendirmek daha doğru görünüyor bana. Çünkü hapistekilerin yazarlığa yönelişinin 12 Eylül’le birlikte neredeyse kitleselleştiği öne sürülebilir pekâlâ! Bu çerçevede onlarca yazar çıktı ortaya. Bunların verimlerinden oluşan seçkiler bile azımsanmayacak sayıya ulaştı.

Ben “hapishanede yazar olmak” ile “hapishane yazarı kalmak” arasında önemli, ciddi bir ayırım olduğu kanısındayım. 12 Eylül sürecinde adını duyuran, ama henüz kendilerinin “hapishane yazarı” olduğunun ayırına varamayanlar bulunabilir! Hep bilinen söze sığmayım. Hapishaneden kimlerin yazar olarak çıktığını bize zaman gösterecek!

Konuyu uzatmak istemiyorum, ama Özgür Soylu’ya, o henüz hapishanedeyken yazdığım bir mektubu bu kısa değeriye eklemek uygun düşecek herhalde.

İşte benim yazdıklarım, işte Özgür Soylu’nun anlatısı, siz verin yargıyı...

Istanbul, 26.5.2004

“Sevgili Özgür,

...

Yazarlar bize, yazdıklarıyla görünür ya da bir başka deyişle yazarlar yalnızca yazdıklarıyla vardılar veya yazdıklarıyla gerçektiler... Bizim tanışıp görüştüğümüz yüzleri, kimlikleri onların yapıtlarından taşan yanlarıyla örtüşmüyorsa eğer, bu onların ahlak dışılığını göstermez bana göre, onlar da öyle birileridir işte, romanlarda, öykülerde örneklerine binlerce kez rastladıklarımızdan biri.

Bu nedenle ben, yazarlarımızı büyük bir iştahla okurken tanımak için olabildiğince ağırdan almaya çabalıyorum her kezinde. Üstelik, tanışmaktan kaçınmadığım rastlaşmalarımın, zorunluluk doğrultusunda tanışmalarımın olduğunu, olabileceğini düşün ben bunları söylerken...

Onlarla tanıştığımda değil ama okurken ne denli sevinçler duyduğumu anlatamam! Sen de benim gibi yapabilirsin, uzak durursun yazın çevresinden olur biter! Yazın çevresi değildir insanı yazar yapan, yalnızlığıdır, bu yalnızlığı örste bileme yeteneğidir...

Senin böyle bir yalnızlığın var, hapishanedesin; böyle bir örsün var, yaşam... Eh, bir de lüksün var sayılır artık, bir yazı makinesine sahip olmak ne demek o koşullarda?

Hiç kuşku yok, sen hapishaneden bir yazar olarak çıkacaksın! Ama "hapishane yazarı" olarak değil, düpedüz yazınsal nitelik taşıyan bir yazar olarak... Bu nedenle önündeki on dört ayı, son fırsat olarak değerlendir... Seni görmeye gelenlere, zamanını çalan hırsızlar gibi burun kıvrma sakın, düşün ki, onların her biri ne güzel insan, işlerini güçlerini bırakıp kim bilir ta nerelerden seni görmeye geliyorlar, ama onlara ayırdığın her anın, yazarlık bedelini ödemeyi de unutma!

Hapishane yazarı, nice yer gezinirse gezinsin, hapishaneden dışarı çıkamayan yazardır; yazınsal nitelik, değer taşıyan yazarsa kendisi hapishanede yaşayadururken bile dünya âlem gezen bir dervişdir!

Senin azımsanmayacak sayıda öykünü okudum, seni böyle bir gelecek bekliyor; sana inanıyorum, sen insanoğlunun evrensel acılarının yazarı olmaya aday, iyi ahlaklı, aileden dayanaklı, hani ne derler, naturası sağlam bir gençsin!

Bırak onu bunu, kafana yalnız yazar olmayı koy, başka şeyi değil! Sen, sana sahip çık; düşünceci, siyasacı, delikanlı Özgür Soylu'nun, yazar olmayı kafasına koymuş Özgür Soylu'yu bir biçimde dışlamasına izin verme! Sen, sana kıyma, çünkü sende bu cevher var, görüyorum bunu...

Yazı makinenin de hakkını ver, önünde dört yüz yirmi günün var; her gün beşer sayfadan tam iki bin sayfa yazmalısın bu süre içinde! Ama bu yazdıklarının ancak yüzde onunun işe yarayacağını da kafanın bir yerlerine yerleştirmelisin!

Kaldı ki yazar oldum dememelisin hiçbir zaman, yazar olmaya çabalamalısın, o kadar! Gerisi kendiliğinden gelecektir, göreceksin...

Benim sevgili kardeşim, dosyalarını bana gönderebilirsin... Sana ruh dinginliği içinde günler diliyorum, umarım beni tanıdığında, sende düş kırıklığı yaratmam...

...

İ M G E K İ T A B E V İ Y A Y I N L A R I

Nadia Fusini Her Şeyden Çok Ağzını Severdim

Bastırılmaz bir baba sevgisi; neşe, şefkat, tutku.
Ölüme karşı içgüdüsel bir çekim; acı ve çelişki dolu bir yaşam bağı.

160 Sayfa
8 YTL

Türkçesi: Dilek Peçenek

